

tilbøielig til at tro, at det var heldigere, om der ikke stod i Lovforslaget § 3, at Medlemsantallet ikke maatte være under 3; thi jeg frygter for, at mange mindre Landkommuner kunde deri se en Venpegen paa, at det skulde blive ved det Gamle efter Loven af 1856, hvorefter Bestyrelsen kun skal bestaa af 3 Medlemmer. Det var en stor Feil ved Loven af 1856, at Bestyrelserne bleve gjorte saa smaa. Men idet det ærede Medlem tillige udtalte sig mod en anden Bestemmelse i Loven, kom han derved paa en Maade til at udtale sig mod Loven af 8de Marts 1856; thi det er jo den, der fra Først af har ordnet alle disse Forhold paa en meget ufalskkommen Maade. Sær opvakte det inidlertid min Forundring, at det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Madvig) opponerede mod Lovforslaget. Han udtalte sig med megen Varme — og Enhver af os veed, at det er hans Alvor — om at hjælpe paa Trangen og Armoden, men jeg kan virkelig ikke forstaa hans meget strenge Bedømmelse af og Opposition mod Lovforslaget. Naturligvis kan Frivilligheden ikke paavirkes ved Lov, det ere vi enige om; men saa maatte man jo gaa tilbage og søge at affkaffe Loven af 1856; thi den maa det ærede Medlem jo saa være en absolut Modstander af. Naar det samme ærede Medlem dernæst sagde, at hvis man vilde medtage Kjøbenhavn i Lovforslaget, vilde mange Godgjørende sige: Nei! Gud fri os, lad os endelig være fri for dette Baand; det ville vi ikke gaa ind under; ja saa kan det gjerne være, at flere ædle, godgjørende Meeninger vilde synes, at der derved blev lagt et Baand paa dem, men det skulde synes forunderligt, om Godgjørenheden ikke skulde have en dybere Grund, end at den skulde lade sig afstrække af, at noget Saadant blev indført ogsaa i Kjøbenhavn. Det er ganske vist, som en æret Taler bemærkede, at Godgjørenheden i Kjøbenhavn er meget stor, men jeg vil spørge: Tror det ærede Medlem, og tror man i det Hele, at der i en By som Kjøbenhavn, hvor Godgjørenheden skal udstrækkes til saamange hundrede Steder og saamange hundrede, ja tusinde Familier, altid kan tages de rette Hensyn? Nei, skulde den her kunne udstrækkes til alle Steder, hvor der var værdige Trængende, maatte der være mindst En eller To i hver Gade, som toge Sagen i deres Haand, ellers vilde det ikke være muligt at overse Forholdene; thi der er jo mange Tusinde i Trang, som man kan være vis paa, at Godgjørenheden ikke kan hjælpe, men som henvises til Kommunalbestyrelsen eller Magistraten for at faae Fattigunderstøttelse til sig selv og deres Børn. Dette Spørgsmaal om Kjøbenhavn skal jeg forresten lade ligge; thi det indeholder Lovforslaget ingen Bestemmelser om, og naar Repræsentanter fra Kjøbenhavn mene, at det vil være fordærveligt, at Loven udvides til Kjøbenhavn, er der jo Ingen, der vil finde paa at paanøde Kjøbenhavn den. — Jeg maa være ganske enig med den sidste ærede Taler i, at det

er forunderligt, at man ikke er kommen saavidt i Kjøbenhavn, at man har faaet den Uffik, vil jeg kalde det, affkasset at ombære Tavler under Prædikenen. Naar man sidder og gjerne vil høre paa en Prædiken, kommer Kirkebetjentene ringende med deres Tavle; det er en Uffik, som man burde søge at fjerne. — Det samme ærede Medlem, jeg før sigtede til, har efter min Opfattelse et ganske feilt Syn paa Sagen, naar han troede, at den Valg-korporation, som skulde vælge Bestyrelsen, ikke vilde se hen til at træffe de rette Valg. Tror det ærede Medlem da ikke, at der er den Følelse saa at sige hos Alle, at, naar der er Tale om at gjøre Godt, saa maa man søge at vælge de dertil mest kvalificerede Personer, og at der iblandt dem ogsaa kan være Kvinder? Det ærede Medlem tager Forargelse af, at Lovforslaget indeholder den Bestemmelse, at Kvinden er valgbar; men det ærede Medlem maa tro, at det vil være særdeles heldigt og fremme Lovens Hensigt i en overordentlig Grad, i det Mindste i Landkommunerne, og vistnok ogsaa i Kjøbstadkommunerne, at Kvinden kan vælges ind i en saadan Bestyrelse, thi hun har langt bedre Leilighed til at vide, hvor Trangen er til Stede, og hvor de værdige Trængende ere, og hun vil i Reglen være langt mere inde i disse Forhold end Manden. — Det ærede Medlem sagde, at der var stillet to Fattigvæsenere ved Siden af hinanden, men det er der ikke. Thi netop derved, at der kommer frivillig Velgjørenhed til Stede, hvor der er virkelig værdige Trængende, afhjælpes Trangen i mange Tilfælde. Naar en Familieforsørger ved Sygdom er ube af Stand til at sørge for Sine, saa er det haardt, og saa er det Synd, at en saadan Mand ikke bliver tagen under Armene, thi det er Synd, at en sluttig og stræbsom Arbejder nogensinde skal komme ind under det tvungne Fattigvæsen; det bør aldrig ske, og det kan afværges, naar man i Kommunerne har det rette Hjertelag derfor. Men jeg vil sige ærede Medlemmer, at der ganske vist paa Landet er mangfoldige Kommuner, hvor man Gud ske Lov er kommen til at gribe saadanne Folk under Armene, og jeg vil haabe, at det vil udbrede sig, men det er ogsaa Tilfældet i mange Kommuner, at man der kunde ønske at gjøre det Samme, men ikke ret veed at gribe Sagen an. Man gaar i Stillehed og tænker derover, men søger ikke i Forening med Andre at indsamle Bidrag til at holde saadanne Værdige oppe. Der gives nu en Negel og et Fingereg til dette, og det kan det ærede Medlem tro vil virke overordentlig til, at man i enhver Kommune vil komme til at indse, at det er Alles helligste Pligt at komme Saadanne til Hjælp, som bør opretholdes, for at de ikke skulde komme ind under det tvungne Fattigvæsen. Jeg ventter mig virkelig meget af disse Bestemmelser. Naar man er principielt mod dette Lovforslag, maa man absolut ogsaa være det mod Loven af 8de Marts 1856, thi det er bygget